

אלף גמ

א"ר יהודה בר' אלעאי אלו הייתי שם יפקרין היותן
נותן על צוארו של שלמה, ולא די לאהר שמת אלא עחי לאחי
שהיה גור, כיון שראו יסנקלימין שלו התחילו אומרים "אי לך ארץ
שטלכך נער אילו לא היה נער לא עשה, כיון שאמר תנו לה את
הילד התי והמת אל תסיתוהו התחילו אומרים "אשרך ארץ שטלכך
בן חורין :

אלף גמ, אלף גמ, קהל

הפוע רוח הקודש בבית דינו של שם ובבית דינו של שמואל הרמתי ובבית
דינו של שלמה
של שלמה דכתיב "וען המלך ויאמר תנו לה את הילד התי והמת לא
חמיתו (כו) היא אמי כנא ידע דלמא איערומא מערמא יצאת בת קול
ואמרה היא אמי אמו אמו רבא כמאי
מרבחא הוא לא קא מרבחא אלא גמרא :

למא נא

אלף גמ (תלד) שאלת ממני ידך נפשי על המשפט ששפט
שלמה הע"ה בין שתי הנשים זוטות
דכתיב וישמע העם את המשפט אשר שפט וכו' ומה החכמה
סימרה שיש במשפט הזה אין זה כי אם החכמה מן החכמות
ויש בזמנו מי שיועד לעשות החכמה כאלה חולסם. ואין למר מפני
שאלת בת קול ואמרה היא אמו ולפיכך יראו ממנו מפני שכן השמים
מכחימים עמו שהרי הכתוב מעיד כי מפני המשפט יראו ממנו ולא
מפני הכת קול :

תשובה יפה שאלת וכבר קדמך ר' יצחק אברבנאל ומס שחיק
אינו נכון בשני דברים מספרו אבל מה שנראה לי
כי המלך הע"ה הכיר את אש סילד מכמה בחינות חדא שהכיר
פרצוף הילד החי דומה לפרצוף האש אשר חובעת אורו ופרצוף
סילד המת דומה לפרצוף האש אשר בידה הילד החי עוד הכיר
את עטב האש החובעת שהיא קלה הסועפת זרימה חזקה ולא
שכבה על בנה ולא האשה האחרת הכיר בה הפך זה ושפט בדעתו
כי המת בנה של זו.
ועל כן שפט המלך שום
בנה ואמר לעומדים אליו זה בנה של זו וזה בנה של זו ולכך
הדבר שיאמינו שכן הוא עשה החכמה הזאת להכחין הדבר ועל
כן ידעו כי אמת אמר המלך בחלום וכו' וישמע העם את המשפט
כי המלך שפט כן בחלום ואח"כ עשה הבחינה ועל כן יראו כי
אמרו המלך ידע כל מפניו לב מחוק דעתו וחקירתו וסדרתו ואש"י
שלא חזר זה בכח כהדיא דרך הכתוב לקרר ואפשר לדקדק כן
מדקאמר ותעמודנה לפני המלך שגראש [מיוסר] לגמרי אלא בא לומר
שעמדו לפניו זמן מה ונכסכל בהם והכיר המשפט קודם שידברו
וכן יש לדקדק מהאמר המלך אמת אמרת זה בני החי ובכך המת
וכי' דא"כ שדרשו ז"ל מכאן לדין שרריך לשנות טענות שבעלו
דין כי הם ראו לומר זאת אומרת בני החי ובכך המת כמו
שאמר בני האחרת ומס לו להכיר (מלוא) [מלוא זה] ואשילו את תרסה
לומר לכודות באלבז אמר זה מה שאין בו ריח מ"מ אמר אורו שלא
במקומו שכן היה ראו לומר זאת אומרת זה החי בני על כן אי
אמר אל העם העומדים בסיפך פנים כנגד האש אשר הכן בידם
זאת אומרת זה בני חי ואין זה אמת כי אין זה בנה אלא המת
ולבני האחרת לא אמר זה אלא סרס טענה לכך

על הרבה, תתן, א"ר

ותאמר האשה
האחת בי אדני אני והאשה הזאת ישבת בבית אחד ואלד
עמה בבית: והי ביום השלישי ללדתי ותלד גם האשה
הזאת ואנחנו יחדו אינן אתנו בבית זולתי שתיים אנחנו
בבית: ומת בן האשה הזאת לילה אשר שכבה עליו: ותקם
בתוך הלילה ותקח את בני מאצלי ואמתך ישנה ותשכיבהו
בחיקה ואת בנה המת השכיבה בחיקי: ואקם בבקר
להניק את בני והנהמת ואת בוגן אליו בבקר והנה לא
היה בני אשר ילדתי: ותאמר האשה האחרת לא כי בני החי
ובנך המת וזאת אמרת לא כי בנך המת ובני החי ותדברנה
לפני המלך: ויאמר המלך זאת אמרת זה בני החי ובנך המת
וזאת אמרת לא כי בנך המת ובני החי:

ואז צוה קחו לי חרב, וכתבו המפרשים
שעשה זה לראות מי בשתיהן החמול על הילד, כי בזה
יודע באמת שהיא אמו כאשר יכמרו דהמיה עליו כפי
האהבה הטבעית אשר לנכבה עם ולדה, וכן היה שאם
הילד החי נכמרו רחמיה על הילד ואמרה בי אדני תנו לה
את הילד התי והמת לא תסיתוהו והאחרת אמרה
באכזריות גורו, ושעוזה הכיר שלמה לבי היה הילד
החי. ואם היה כדבריהם היה הדבר כבואר ולא היה
לשלמה בזה חכמה רבה, ולא לישראל שיראו ממני
מפני זה כמו שיוכיר הכתיב אחר זה.

אמת הענין הוה
לדעת, והוא שלמה השיג אמת הדבר הוה קודם
הנסיון והבחינה הזאת, כי מהכרת פני הנשים הזונות
ומפרצופיהן כשעין בהן ואופן דבריהם כששמע אותן
השיג מצפוני לבותן וירד לאמת הענין, וגל' ליושבים
לפני הענין ואמותו כפי מה שהשיג בהכמתו מפרצופי
הנשים ואותות דבריהן ותנועותיהן, האמנם עשה הבחינ'
ההיא בהם שהרואים היושבים ראשונה במלכות לפניו
"כירו חכמתו ויתאמתו אליהם דבריו וגורתו וידעו שהוא
ע"שה משפט וצדקה בזה:

אזכור